

Het 11^e Groot Leiderdorps Dictee

Op woensdag 11 oktober, 20.00 uur, vond de elfde keer het Groot Leiderdorps Dictee plaats, in de Raadzaal van het Gemeentehuis. De tekst werd dit jaar opnieuw geschreven door Roland de Bonth, medewerker van het Instituut voor de Nederlandse Taal. Burgemeester Driessen las in de Raadzaal van het Gemeentehuis het dictee voor. Dat was de elfde keer maar omdat zij in november met pensioen gaat, tevens de laatste keer. Volgens de goede traditie onthaalde de gemeente de 47 deelnemers vooraf met koffie en thee en achteraf met een hapje en een drankje.

Het dictee was getiteld 'Laat Leiderdorp likkebaarden' en was een barokke uitstap naar het culinaire domein. De deelnemers kregen een zogenaamde invultekst voor ogen waarin zij 80 lastige woorden correct moesten invullen. De tekst bevatte daarnaast 7 taalfouten die aangegeven moesten worden. De tekst is hieronder te vinden.

De beste deelnemers was Pieter van Diepen uit Leiden. Hij was een van de 6 ervaren dicteeëxperts die zich voor het dictee hadden aangemeld. De jury oordeelde dat de prijs, een goede fles wijn voor hem moest zijn en niet voor Rein Leentfaar (Middelburg) of Bert Jansen (Bussum), die net als hij slechts 3 fouten hadden.

Rita Bruning, die 17 fouten maakte, kreeg als beste 'Leiderdorper' de door Boekhandel De Kler beschikbaar gestelde pennenset. Met 21 fouten was Myrna Dop tweede en evenals Sten van Poelgeest (22 fouten) ontving zij een fles wijn.

Het dictee is niet alleen een wedstrijd van individuele deelnemers, maar ook voor teams van 3 tot 5 deelnemers. De drie beste individuele resultaten van de teamleden bepaalden het teamresultaat. De prijs voor het beste team was voor de afvaardiging van koor Young@Heart. De drie deelnemers van dit team, Myrna Dop, Trees Ticheloven en Carla van Elck, maakten gezamenlijk 73 fouten. Ieder ging met een fles wijn naar huis.

Tijdens het dankwoord na afloop zette de voorzitter van de LVU de burgemeester in het zonnetje. Het was op haar initiatief dat het Groot Leiderdorps Dictee vanaf de tweede editie in het Gemeentehuis kon plaatsvinden.

2^e Groot Leiderdorps Dictee voor scholieren

Diezelfde dag vond 's middags, óók in de Raadzaal, voor de tweede keer het Groot Leiderdorps Dictee voor scholieren (uit groep acht) plaats, opnieuw in samenwerking met de gemeente en de Leiderdorpsse basisscholen. Ook dit dictee, geschreven door oud-schoolhoofd Eric Filemon, werd gedictieerd door de burgemeester.

Het thema van het scholierendictee was 'Herfst'. Ook voor dit dictee werd een invultekst gebruikt, waarin de 36 moeilijke woorden moesten worden ingevuld.

De wisseltrofee voor de scholen werd gewonnen door het team van De Schakel, bestaande uit Benthe Jenninga en Zoe Konstapel, met 10 fouten. De school van het winnend team kreeg ook het boek 'Misjka', winnaar van de Gouden Griffel 2023, beschikbaar gesteld door Boekhandel De Kler. Beide leerlingen van het winnende team scoorden 5 fouten en kregen allebei de gouden medaille voor de beste deelnemer. De zilveren medaille was voor Jonas van der Landen (Kastanjelaan) met 6 fouten.

Laat Leiderdorp likkebaarden

1. In het immens populaire televisieprogramma Heel Holland Bakt beoordeelt een kritische en perfectionistische jury, bestaande uit meester-pâtissier Robèrt van Beckhoven en succesvol culinair publicist Janny van der Heijden met pupillen en papillen de creaties van fanatieke amateurbakkers, van wie de 50-plussers vaak hypertensie en constipatie vertonen.
2. Naast dit illustere tv-duo fungeert coryfee André van Duin als een manusje-van-alles: met zijn ad remme opmerkingen voegt deze Rotterdammer, wie carrière maakte als imitator en revueartiest, een komische noot toe en met zijn gesprekken over ditjes en datjes weet hij zelfs de meest gestreste bakfanaat in een tête-à-tête gerust te stellen.
3. De opnames van het programma vinden heden ten dage 's zomers plaats in een partytent in de lommerrijke tuin van kasteel Maarsbergen, waar de kandidaten zich een slag in de rondte werken te midden van een keur aan geavanceerde keukenapparatuur, zoals staafmixers om ingrediënten te pureren, blenders om smoothies te maken en foodprocessors om hak-, rasp- en snijwerk uit handen te nemen.
4. Meer nog dan de signaturopdracht en het spektakelstuk vraagt de technische opdracht een welhaast exhaustieve beheersing van baktrucs en baktechnieken, onder wie het tempereren van chocolade om daaraanvolgends met een spuitzak of zelfgevouwen cornetje en een siliconen sjabloon muzische creaties te fabriceren teneinde chocolade-eters te fêteren.
5. Ook het vervaardigen van een biscuitmix voor een taartbodem – bij connaisseurs ook bekend als Moskovisch deeg – om dat te kunnen bekleden met fondant, marsepein of gekonfijte vruchtjes stelt hoge eisen aan de bakskills van de onderhavige fervente hobbyisten, die een broertje dood hebben aan door boulimie geplaagde souschefs.
6. Enthousiastelingen die het een uitdaging vinden suiker op exact 160 graden Celsius in een teflonnen pan te karamelliseren – verrukkelijk om over een zelfgemaakte crème brûlée uit te schenken – of chocolade au bain-marie te smelten voor overheerlijke chocolade-eclairs zullen nooit ofte nimmer een janboel in de keuken maken.
7. Wie kijken boven bakken prefereert en geen trek heeft in een bake-off, zal in arren moede patisserietjes moeten frequenteren waar kant-en-klare ambachtelijk bereide tompouces, appelstrudels, meringues en nougatines gratieus uitgestald liggen in door ledarmaturen op-en-top verlichte vitrinetjes.
8. Geïnspireerd door notoire van toponiemen voorziene baksels als Arnhemse meisjes – ovale, enigszins gebolde hardgebakken biscuitjes van gerezen gistdeeg, Bossche bollen en Poppelse janhagel, creëert elk zichzelf respecterende confiseur met veel schwing een lokale lekkernij waar elite en canaille likkebaardend naar koekeloeren.
9. Een voor de hand liggende naam voor een dergelijk minigebakje hier ter plaatse zou Leiderdorpse limes kunnen zijn, omdat deze grootste lineaire archeologische structuur in Europa, van Groot-Brittannië tot aan de Zwarte Zee bij Roemenië, als noordgrens diende van het Romeinse Rijk en ook de Leiderdorpse contreien meanderend heeft doorkruist.
10. Over de vorm van deze traktatie hoeft geenszins gewiefeld te worden – het ligt buiten kijf dat die conform de limes langwerpig moet zijn – maar over de vulling – een crèmeux van amarenen, een ganache, een frambozenbavarois of een wittechocoladecrème – zullen nú de orthografisch

uitgedaagden en later de hedonistisch ingestelde heteluchtovenexperts hun licht moeten laten schijnen en er zich aan te buiten gaan.

Opsteller: Roland de Bonth.

-O-O-O-O-O-O-

Herfst

1. Nog even aan het werk met dit dictee en dan snel genieten van de *herfstvakantie*. Maar weten we eigenlijk wel op welke datum de herfst begint? Als we kijken naar de vier *seizoenen*, winter, lente, zomer en herfst, dan spreken de *weerkundigen* in drie van de vier *jaargetijden* over een start op de *eenentwintigste* van de maand.
2. Voor de herfst maken de *meteorologen* een uitzondering en spreken dan over drie data. Dan begint ook direct de *verwarring* want is het nu 1, 21 of 23 september?
3. De weermannen en *-vrouwen* die werken bij het *KNMI* gaan uit van de datum 1 september en zij rekenen dan de laatste herfst dag op 30 november, precies 3 maanden dus. Dit noemen de *wetenschappers* de *meteorologische* herfst.
4. Dit is een *praktische* beslissing die in de *negentiende eeuw*, in het jaar 1870, in Duitsland voor de eenvoud is genomen door het jaar in vieren te delen.
5. De datum van 23 september is volgens de *astronomische* kalender de start van de herfst. Hierbij wordt gekeken naar de stand van de zon. Maar dit kan dan ook op 21 of 22 september zijn. Het is vervolgens dan de datum waarop de dag *precies* even lang is als de nacht.
6. *Officieel* houden we voor onze vier jaargetijden altijd de eenentwintigste aan. Dit is puur voor het gemak.
7. In de wereld van de *klassieke* muziek waren er *componisten* die dankbaar gebruik maakten van de *wisseling* van seizoenen. De *bekendste* onder hen was wel Antonio Vivaldi met zijn *Vier Jaargetijden*, waarbij hij deel 1 *Herfst* noemde. Als je daar naar luistert, hoor je bijna de *bruingeel getinte* bladeren vallen.
8. De naderende herfstvakantie is ook een *uitgesproken* gelegenheid om een heerlijke *boswandeling* te maken. Samen met jouw ouders of met vriendjes en vriendinnetjes.
9. *Slenteren* door de bossen en genieten van de *paddenstoelen*, al of niet rood met witte stippen maar ook de vele *zwammen*.
10. Blijf wel op de *bospaden* want je struikelt *gemakkelijk* over losliggende takken van *eikenbomen*, kastanjabomen en vele andere soorten. Het is altijd leuk om je te *focussen* op gevallen *kastanjes*, eikels en *beukennotjes*.
11. Geniet maar van een heerlijke herfstvakantie met elkaar en misschien wordt er thuis wel een lekkere *wildschotel* klaargemaakt.

Opsteller: Eric Filemon